

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KOZLÓNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 45-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor.
Egyes szám ára 14 fill.

Panaszkodunk.

Panaszszal van tele az ország lakosága.

Sok az állami adó, sok a megyei és községi pótagó. Kevés és rossz a termés, a mi még jó volt, elverte a jég; vagy a föld is kevesett hozott. Nyomoruságosan tengődünk. Tejjel öntözött Kánaán vala hazánk s most panaszok és sóhajok tere.

S mi ennek oka? Százféle. Elhanyagoltunk mindent. Tanulni meg nem akarunk újat. Hiába oktatód a föld népet; szemedbe vágja: „Hisz ön csak a könyvből beszél, gyakorlatilag nem tud semmit. Menjen szántani, vetni, aratni, munkálja a földet, akkor látni fogja, ér-e valamit könyvből szedett tudománya. Az apám, öreg és dédapám is így dolgozott s jól ment dolga, nem fizetett annyi adót s én is úgy dolgozom, mint ők dolgoztak — tőlük tanultam s majdnem mindenemet az adó emészti fel. Fáradságos munkám keservesen szerzett fillérjei adóra mennek.“ Azt azonban senkisem tartja szem előtt, hogy a régi világban apáink másképp éltek, mint mi ma. Dolgozhattak öregjeink ép úgy, mint a munkát tőlük eltanult fiatalaink, de azok más életmódot folytattak. Azt mondják: „Hej! megváltozott minden.“ Pedig nem változott semmi, csak mi. Énünket szeretjük előtérbe tolni. Mindenki saját esze után akar menni. Nem tudjuk magunkat alávetni semmiféle körülménynek. Okos, megfontolt, higgadt tanácsot elfogadni nem tud, — nem akar a föld népe. Jó hasznos és oktató könyvet vagy ujságot nem olvas.

A társadalmi rendet bolygató, a választámaszó s az erkölcsöket mély árokba sülyesztő könyvek és ujságok olvasása egyedüli szellemi foglalkozása a föld népének.

S hogy lehetne e sok panasznak leginkább elejét venni?

Igen könnyen!

Szülők fordítsatok szemeiteket gyermekeitekre. Az Isten legfőbb ajándéka jó szülőknek, ha van gyermekük. A gyermek a ház boldogsága, az Isten legnagyobb áldása a szülőknek. Békitő anyagat küld Isten hozzátok, ha oly szerencsések vagytok apának és anyának lenni.

S ezen égből küldött anyagat az Isten talán azért küldte nektek, hogy nyugtatók legyen — mint sok szülő mondja? Isten azért ajándékoz meg benneteket gyermekkel, hogy lássátok a célt, miért küzdtek e nehéz életben; azért adta, hogy legyen, ki verejtékes homlokotokról, mikor fáradtan tértek haza a munkából, gyermeki határtalan és önzetlen szeretetével lecsokolja a verejtéket; hogy legyen, ki bu, baj és gond közül egy kicsit kirántson benneteket gondtalan csevegésével és szeretetének igaz nyilvánulásával. Azért adott Isten nektek gyermeket, hogy öreg napjaitokra legyen ki gyámolítson titeket, szorgoskodjék értetek. S ha mindig jó példával jártatok elől, gondoztatók gyermekeitek, akkor bizton számíthatok öreg napjaitokban, hű, odaadó gyámolóra. Hisz ez Istentől reátok rótt kötelességek. A példabeszéd is mondja: „A mint veded ágyadat, úgy fogsz rajta nyugodni.“ A mint neveled gyermekedet, mikép bántál vele, úgy fog az öreg napjaidban rólad gondoskodni.

És miért tudtok annyit panaszkodni? Mert ezen Isten által reátok rótt kötelességeknek nem tesztek eleget!

Gyermekeitek úgy nőnek fel, mint az erdőben elhagyott fiatal csemeték. Nem nyesíték, nem irányítjátok növeését; nem oltjátok; azért nő aztán sok vadhajással, görbén fel s nem hoz nem gyümölcsöt.

Fordítsatok gondot gyermekeitek nevelésére.

Ne mondjátok, hogy törődjem gyermekemmel, mikor még annyi időm sincs, hogy a mindennapi munkát elvégezhethem.

Annyi időtök van mindig, hogy napjában többször egy-egy öt percet szentelhesetek gyermekeiteknek. Kérdezzétek meg, mit tanult az iskolában? Elvégezte-e már a feladatot, leckéit? Hogy viselte magát a templomban.

Ne annak örüljétek, hogy gyermekeitek szépen fejlődik testben s hogy ezáltal nemsokára segítséget kaptok nehéz munkátokban!

Gondoljatok arra, hogy Isten tiszta lelket adott a gyermeki testnek s hogy arról a lélekről nektek kell számot adni, hogy hová jutott.

Ha megteszitek kötelességeket, gyermekeitekkel szemben, nem lesz okotok annyit panaszkodni. Kevesebb lesz a javítóintézet, kevesebb a börtön, kevesebb pénzbe fog kerülni a közbiztonsági felügyelet s mindezek folyamánya.

Kevesebb lesz az adó!

Szülők! neveljétek gyermekeiteket, küldjétek szorgalmasan iskolába, templomba. Örökdjétek felettük, mint Isten rendeli.

Vigyázzatok arra hogy a mit a gyermek az iskolában hallott és tanult, ne veszítse el egyhamar. Ne semmisítsétek meg azt a kevés jót, mi még bennök maradt abból a fáradságos munkából, mit egyházi és világi tanítójuk beléjük oltott, azokéval ellentmondó parancsaitokkal, azoknak semmibevevésével vagy ellenmondó cselekedeteikkel.

Fogjátok kezét, dolgozzatok vállvetve gyermekeitek tanítónevelőivel, akkor — mint már fennebb mondtam — kevesebb lesz az adó s a haza is boldogabb lesz.

Bolyongó.

Országos tanító-gyűlés Miskolczon.

— 1900. augusztus 13. —

A magyarországi ev. ref. tanítók egyesülete évi rendes közgyűlését e hó 13-án Miskolczon tartotta meg. Városunk utcáin már vasárnap délután feltűnést keltettek az idegen alakok, a kik

Barta Fenyő

női divat és fehérneműek áruháza

Az iskolai idényre leány- és fiú fehérneműekre a legjobb és a legolcsóbb bevásárlási áruház.

Valódi szepességű vásznak- és asztalneműek gyári raktára. Saját készítményű paplanok.

Fiú ingek, igen jó minőség drb	1-—	frt	1 drb szepességű abrosz	1-25	frt
12 darab jó zsebkendő	90	kr.	6 " " törülköző	1-55	kr.
1 drb. Cachmér paplan	2-95	frt	Igen jó flottir törülköző	58	kr.
1 vég 30 róf Szepességű házi vászon	4-50	"	1 vég finom schiffon	560	frt
1 " " " " " " " " " " " "	5-40	"			

MISKOLCZ

Leányfehérneműek mérték szerint is készülnek saját fehérnemű varrodámban.
Főútlel: Széchenyi-u. 96. sz. — Fiókútlel: Városháztér 5. sz. (Dunky fényirida alatt.)

még élénkebbé tették városunknak különben is eléggé élénk forgalmát.

Az ország magyar tanítóinak városunk falai között való megjelenése azonban nemcsak a város külső képét tette élénkebbé, hanem benső, szellemi világunk terén is mozgalmat, elevenséget teremtett. A köz- és társadalmi-élet terén még mindig uralkodó holt évadban jól esett nekünk az a szellemi mozgalom, melyet a magyar református tanítók falaink közé hoztak. Gyönyörködünk abban a szellemi tornajátékban, melyet derék tanítóink nagyfontosságú ügyeik tárgyalásánál a vita mezején tartottak. S valóban megelégedéssel s örömmel kell konstatálnunk, hogy ugy a tárgyak ismertetése, előadása, valamint az afölött megindult vita magas szellemi színvonalon állott.

Most, ez alkalommal a midőn az ország minden részéből összesereglett református tanítókat vendégeink gyanánt üdvözölhattük, nem tartjuk időszerűnek a tanítói állás fontossága s a tanítók anyagi helyzete fölött elmélkedni. Igaz, hogy nagyon hálás téma ez egy vezérezésk számára; de az is igaz, hogy nagyon elkoztatott téma; olyan téma, melyet minden kezdő hirlapíró frázisgyártási erejének kipróbálására nagy sikerrel használ föl. Mi vén rókák nem akarunk a frázis-gyártás terén érdemeket szerezni; nem akarjuk a tanítókat meggyőzni a felől, hogy ők a nemzet valódi napszamosai, a kik dolgoznak, akár egy napszamos, de nincsen annyi fizetésök, keresetük, mint egy napszamosnak. Minek ezeket mind elbeszélni?! . . . A tanító urak maguk igen jól tudják ezeket; csak az nem tudja, a kinek leginkább tudnia kellene: a kormány. Igen a kormány az, mely süket fülekkel van megáldva mindannyiszor, valahányszor a tanítótság anyagi segélyért vagy erkölcsi reputációjának emeléséért hozzá kiált. A kormánynak

mindenre van a világon pénze, csak a tanítók helyzetének javítására nincs,

No de hát mire való mindezekről elmélkedni most, a mikor a hazai református tanítótság városunk falai közé ünnepeket, a hazai kultúra tágas mezejét ápolni, felvirágoztatni emelni jött el. A magyar vendégszeretet összhangjába ne vegyüljenek fájdalomhangok; a szeretet, a ragaszkodás és az elismerés nemes érzése — mely városunk minden polgárának lelkéből száll a vendégek felé — jelöljék azt az utat, melyen a népnevelés apostolai haladnak. Isten hozta közénk és Isten vezérelje őket nemes és szép pályájukon!

A közgyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

A magyarországi ev. ref. tanítók egyesülete augusztus hó 13-án Miskolcra tartotta meg évi rendes közgyűlését: A gyűlés előtt reggel 8 órakor a Kossuth-utcai templomban isten tiszteletre gyűltek össze az ország minden részéből idesereglett tanítók, a hol a 37. Dics. elnéklése után Nagy Ignác lelkész és egyházkerületi tanácsbíró mondott hálaadó szép imát.

Délelőtt fél 10 órakor az ev. ref. felsőbb leányiskola dísztermében kezdetét vette a közgyűlés. A tágas terem csaknem egészen megtelt városunk és megyénk előkelő férfiai és a nevelésügy apostolai. Ott voltak: Kun Bertalan püspök, Tóth Dániel és Vadász Pál esperesek, Nagy Ignác lelkész, Mikuleczky István egyházi főgondnok, Kun Kálmán nyug. törvényszéki bíró. Csiky Lajos debreczeni, dr. Tüdös István sárospataki teológiai tanár, Molnár Bertalan megyei főjegyző, Porcs János, Csonthó Lajos, Buza János, dr. Kerékgyártó Elek és Molnár János tanárok, Maklár Károly, Vattay István, Solyom Gyula, Marsalkó Endre, Szuhay Benedek, Elek József és Szabó Bertalan lelkészek és a tanítók nagy és lelkes tábora.

A gyűlést Kun Bertalan püspök és diszelnök magasan szárnyalló imával és lelkes beszéddel nyitotta meg. Utána Sinka Lajos egyesületi elnök lendületes szép beszéddel üdvözölte a diszelnököt és az egyesület tagjait.

A napirend első tárgyát Simon Károly terjesztette elő. Hosszu és magvas beszéd kíséretében kimutatta? mik az ev. ref. tanítók kívánalmai? Javaslatait, melyek a tanítók jogi és anyagi helyzetének javítását célozzák, a közgyűlés Csiky Lajos debreczeni thologiai tanár, Buza János sárospataki főgimnáziumi tanár, Ritoók K. és Uray Gyula tanítók felszólalása után memorandum alakjában terjeszti az egyetemes konvent elé.

Ezután Fogarassy Jenő ároktói tanító felolvasása következett. Felolvasásának tárgya volt: „Az ev. ref. tanító a magyarországi szolgálatában“. A lelkes hangon tartott felolvasás mindvégig lekötötte a figyelmet s oly mély hatást gyakorolt a közönségre, hogy azt dr. Kerékgyártó Elek indítványára a közgyűlés kinyomatni s a haza minden részében terjeszteni elhatározta.

Dr. Eben Mihály zsámboki plébános nagyon érdekesen ismertette az általa feltalált arabszámológépet.

Lázár István füzesgyarmati tanító „a vallásos és hazafias érzelmek ápolás az iskolában“ czímen tartott előadást, mely után több javaslatot terjesztett elő, melyeket a közgyűlés elfogadott.

Dávid Mihály az egyesület ügyeit, Tassy Miklós a hivatalos lap ügyét ismertette, mely után a közgyűlés az elnökök életésével véget ért.

A gyűlés után a Kossuth-szoborhoz zárangokoltak a tanítók, a hol már ekkor nagy közönség gyűlt össze, a tanítók a „Hymnus“ éneklése mellett egy szép koszorút helyeztek a szobor talapzatára. Az ének elhangzása után Tóth István lépett a szobor elé s elszavalta a lapunk tárczájában közölt odáját. Majd Sinka Lajos egyesületi elnök tartott szép beszédet. Végül az egész közönség a Szózatot énekelte el.

Az ünnepélyes és hazafias aktus után diszebédre gyűltek össze derék tanítóink a »Budapest“-szálló nyári helyiségében. Az asztal körül ugyanazok foglaltak helyet, a kik a gyűlésen jelen voltak. Az ebéd Pfening vendéglős kitűnő konyhájáról tett fényes tanubizonyságot. Mondanunk is fölösleges, hogy a pohárköszöntők árja mihamar megeredt. Az első pohárköszöntőt Kun Bertalan püspök mondotta a királyra, mit a jelen voltak állva hallgattak végig. Sinka

TARCZA.

A miskolci Kossuth-szobornál.

— Az ev. ref. tanítók Orsz. Egyesületének 1900. aug. 13-án tartott közgyűlése alkalmára írta s szavalta: Tóth István.

Enyészet éjében eltűnt honi nagyság,
Kinek lelke látja Bors vezér nyomát,
De kit sokan üznek s kergetnek manapság,
Szállj le s ragyogtasd itt égi koronád.
Szép Magyarországnak kis hódító serge
Népednek oltárát állja itt körül.
Munkás idejéből, hogy egy év leperge,
A viszontlátásnak eljöttén örül.

Harmatos virányon járó őrizőknek
Kedves szállást nyujt az ékes Szinva-part.
Érzelmek sajájában habok egyet löknek,
Testvérölelésre terjesztjük a kart.
Iskolánk sorsát a haza sorsával
Köjtük össze hiven, békés hadfiak,
S nemesak szívünk és szánk, de tettünk is rávall.
Hogy követjük jobban, hazánk, nagy fiad!

Szolgálcanczát tépjük a hitetlenségnek,
S az erkölcs bástyáján őrszemek vagyunk.
Fajzatjait irtjuk belső ellenségnek,
S legszebb reményekkel tapláljuk magunk.
De ha éhezni kell, avagy sanyarogni,
Akkor se hazúdat hűtlennék a vád.

Nem tudjuk a fegyvert jó honért eldobni,
Mert szeretjük hiven őseink honát.

Faj-s vallásgyűlölet nem lakik mi bennünk,
Hazánk védő pajzsa apáink hite.

De elmennénk véled, ha el kéne mennünk,
Csak még egyszer szólnál, nagyok nagyja, te!
Sajónak tájától Mohácsig rohanva.
Világosig meg nem nyugodnék e had,
És nem fődne testét hona áldott bantja,
Míg nem lenne népe százszor boldogabb.

De azért te tőled jó nekünk tanulni,
Ha ország szívében hamvad is porod:
Mert szent tudományod nem fog soha mulni,
S késő századokkal egyre nő korod.
És idők folyásán néptünk nevelését
Sem tapossa majdan lomha marhaláb.
Munkás nyeri díjul elegendő részét
S ért gyümölcsesé válik, a mi még virág.

E szent tudománnyal hagyjuk itt ez érczet,
Mely téged ábrázol, nagy, csudás alak,
S mely kél szíveinkben, hálás az az érczet,
Hogy Borsod egéről rád mosolyg a nap.
Áldja meg az Isten, ki gondolta képed,
A szívet és kezét, a ki ide tett
És tegye boldoggá itten lakó néped,
Mely példára hívj' az egész nemzetet.

Egy fiatal férj monológja.

— A „Szabadság“ eredeti tárczája. —
Előadja: Simonides.

Lengedy Virgil költő és bankhivatalnok vagyok.

Nem hiába, hogy akkor születtem, mikor péntekre esett tizenharmadika, de világéletemben mindig nagy is volt a malheuröm.

Ezelőtt másfél hónappal is, képzeljék el kérem, minő pech esett meg velem: megházasodtam.

De ez még semmi, ez mással is megtörténik, hanem lakodalmunk után alig egy hónapra apósom is megházasodott, pedig legfőképpen azért vettem el a leányát, mert ő özvegy volt.

Ez sok egy érző kebelnek. Ilyesmi csak azzal történhetik meg, a ki akkor született, mikor péntek és tizenharmadika összeesett.

De még ez is hagyján! Hanem tudják-e kérem, kit vett el az a vén csalafinta? Egy egykori ideáját az én házartos budapesti volt kosztadóném személyében, kinek én távozásom alkalmával négy hónapi lakás- és kosztapénzével bátorkodtam adósa maradni.

Lajos Kun Bertalan püspököt, Simon Károly Tóth Dániel esperest, Csúrka István Nagy Ignác iskolaszéki elnököt, Vidonyi Jenő Mikuleczky István főgondnokot, Bevárdy József Sinka Lajos elnököt, Tóth Dániel esperes a tanító-egyletet, Tóth István verses beszédben Hídvégi Benő kir. tanfelügyelőt, Varga István s tanítónőket, Lévy Imre humoros toasztban a borsodi lelkészeket, Tassy Miklós a miskolci tanítókat, Porcs János Simon és Fogarassy előadókat, Csiky Béla az egyesület tagjait, dr. Kerékgyártó Elek, az országos egyesületet, Szuhay Benedek a ref. egyházat éltették.

A társaság Bogár Vincze kitűnő zenekarának játéka mellett a késő esteli órákig maradt együtt.

Tegnap reggel a diósgyőri vasgyár és a Hámor-völgy megtekintésére indultak. Ma reggel pedig a szélrózsa minden irányában hazatérnek.

Isten áldása kísérje a derék férfiakat!

Templomi közgyűlés. A miskolci ev. ref. egyház közgyűlést fog tartani f. hó 19-én, vasárnap d. e. istentisztelet után az avasi nagytemplomban. A közgyűlés tárgyát a miskolci ev. ref. egyháztanács azon javaslatának megvitatása fogja képezni, mely szerint 25000 korona kölcsön vétessék fel az új templom tatarozási céljaira.

A javaslatot különben egész terjedelmében itt ismertetjük:

„Mint hogy új templomunk tatarozási költségére az egyháznak készpénze egyáltalán nincs;

minthogy a Debreczeny Dániel és neje féle ház jövedelmének azon $\frac{1}{3}$ része, melynek célja az, hogy belőle az egyházi épületek fentartási költsége fedeztesék, évi 2000 koronánál magasabbra nem tehető. — erre pedig az egyháznak más épületek fentartási céljaira van szüksége;

minthogy ez idő szerint nem tartja célhoz vezetőnek hűveinknek önkéntes adakozásra való felhívását, a miből legjobb esetben is számba se vehető összeg gyűlnék össze, ellenben szélesebb körre

kiterjesztve, akadályul szolgálhatna abban, hogy a szükséges összegkivetés által szereztessék be;

s minthogy új templomunk kitatarozási kérdését már a jövő évben okvetien meg kell oldani — s a vállalkozónak is már a jövő évben ki kell a munkabért fizetni, az pedig lehetetlen, hogy hűveinkre a szükséges összeget ez évben kivetni s a jövő évben azt tőlük beszédni lehessen, mondja fí a közgyűlés: hogy új templomunk tatarozási költségeinek fedezésére 25000 korona szükséges, hogy ezen 25000 koronát az egyház egyelőre kölcsön útján szerzi be, hogy ezen így kölcsön vett összeget 5 éven belül a hitelezőnek visszafizeti azon összegből, melyet e célból hűveire kivet;

hogy ezen kivetés úgy eszközöltetik, hogy azon egyháztagokra, kiknek egyenes állami adója kisebb, mint egyházdóója: az évi egyházi adó összegét veti ki, — a kinek pedig állami adója magasabb, mint egyházi adója, az állami adó alapján, később meghatározandó % arányában veti ki új templomunk tatarozásának költségeit;

hogy a hűvekre ez alapon kivetett összegek 1901., 1902. és 1903. években legalább is egyenlő 3 részletben kifizetendők s a késedelmes fizetők 6% kamatot fizetnek.

Azon esetben pedig, ha a javaslat elfogadtatnék, javasolja a pénzügybizottság továbbá, hogy pénztárnok utasíttassék: Szerezze be hűveinek 1900. évi állami adójának teljes kimutatását s ez alapon intézkedjék, hogy a kivetési javaslat mihamarabb rendelkezésére álljon a t. és t. egyháztanácsnak“.

Mi részünkről örömmel vesszük tudomásul e javaslatot, mert bizony már nagyon is elérkezett a tatarozás kérdésének megoldási ideje. — Hisszük, mikép mindenben, ugy ez alkalommal is tanujelét fogják adni a hűvek nemes áldozatkészségüknek és az egyháztanács javaslata — mely különben az

egyház és hűvek érdekét nagyon is szem előtt tartja — nem fog zátonyra kerülni.

E kérdés megoldására talán soha alkalmasabb időt nem is választha ott volna az egyháztanács. Rövid pár év múlva századik évfordulója lesz a templom fennállásának. Nemcsak illő, de méltó, sőt a „kegyelet“-szerű kötelesség parancsa is, hogy áldozatkészségét egyetlen egy hívő se vonja meg az Ur házatól, melyben még szépapáink borultak le egy igaz Isten tiszteletére a mi boldogságunkért. Legyünk mi is méltók elődeinkhez!

Nagyon lélekemelő volna, ha a hívők inpozáns számmal jelennének meg a közgyűlésen és az egyház iránti szeretetüknek tanujelét adnák azáltal, hogy egyhangulag fogadnák el az egyháztanács javaslatát.

Új utcanevek. Városunk utcáinak elkeresztelésére vonatkozólag a városi közgyűlés azt az utasítást adta a tanácsnak hogy újítást csak olyan utcákon tegyen, ahol a gyakorlati szükség azt okvetlenül megkívánja. A tanács ennek az utasításnak ellenére olyan helyeken is új neveket vesz föl, ahol arra semmi szükség nem volt. Az utcákat elnevező tanács tag valami költői lelkületű ember lehetett, hogy annyi sok nőnevet örökitett meg. No de most már ezen vagy tíz esztendeig nem segíthetünk, mert a jelző táblák készülő félben vannak, azokat mielőbb föl fogják függeszteni:

Az új utcanevek következők: Rudolf laktanya melletti nyugati oldali utca — Laktanya, Lovaslaktanyánál nyugat felől — Huszár, Hosszu köz — Tárkányi, Peczeköz — Debreczenyi, Pác-köz — Munkácsy, Felső-Szirmanteza — Arany-János, Felső Gordon — Petőfy, Vay-uttól tiszai p. u. ig — Baross, Kandia-utca (Papszerig) — Iskola, Alsó-Papszer — Püspök-utca — Rákóczy. Alsó-Szirma Szirma, Alsó-Gordon — Gordon, F. Papszer — Papszer, N. Major — Verbőczy, Kis-Hunyad — Kun-József, Nagy-Hunyad — Hunyady, Kis-Major — Major, Nagyleánytemető és Szent-Anna-utca — Szent-Anna, Serház-utca I-köz — Mária, II-ik Ilona, III. Teréz, IV. — Ágnes, Emberpiacz — Luther, Légrádi-köz — Tompa, Vágó-köz — Reményi, Árvaházi-köz — Teleki, Patkányosor — Csalogány, Szinvától-Lovagda utcaig — Damjanich, Gyöngyvirág-utczától

Ez már több a soknál is, ez igazán csak olyan történetik meg, a ki pénteki napon, tizenharmadikán született.

Pedig még nem mondtam el mindent... hanem kezdjük elején a dolgot.

Azt hiszem, tapasztalásból is méltóztatnak tudni, hogy:

„A virágnak megtiltani nem lehet,
Hogy ne nyíljék, ha jön a szép kikelet.“

Csoda-e hát, ha az én bohó szivem is magnéziumként izzó szerelemre gyulladt a legközelebbi szilveszteréji bál alkalmával a hölgyecsokor két egzotikus viragszála: Somlyai Angélika és Selyem Antónia iránt?

Megszerettem mindkettőjüket egyaránt lángolóan és vettem észre, hogy személyem is keltett mindkettőjük előtt egy kevés érdeklődést.

Mint állással bíró, nőszülni szándékozó, huszonhatodik éves legény, mindjárt komoly gondolatokkal kezdtem foglalkozni. De itt a kegyetlen scrupulus: melyiket szeretem, óh melyiket szeretem?!

Egy éve mult, hogy velők egy városban lakom, ismerős vagyok a körülményekkel. Angélika papája gazdag eczetgyáros. Két vármegye csaknem minden kereskedőjének

ő szállítja az essenciát és eczetet nagyban és kicsinyben, van sok bankrészevénye is (közvetlenül tudom) és a mi legpompásabb, nincs felesége (hej! hej!) Maga Angélika (nem látszik éppen bakfinsnak) kreol színű, amazonos arczkifejezésű, kissé mogorvának látszó leány.

A Selyem Antónia papája nyug. tanár, él a mamája is, kinek arczáról egy örök élet mosolyog le kétségbeejtőleg. Antónia Loreley haju, tejképű, hamis szemű (de nem hamis fogu), kedves modoru, pajzán tündérke.

Közöttük kelle tehát választanom, de én, mint lehet is tán gondolni, folyton haboztam, gondjaim miatt aludni sem tudtam örökké az Angélika eczetgyára és az Antónia tüzes szeme volt eszemben, melyekhez ódákat is irtam. Már majdnem azon a ponton voltam, hogy mohamedánna leszek érettök. A farsangi bálók alatt is egyikkel azt a bizonyos negyest, a másikkal azt a bizonyos csárdást lejtettem, válogatva, miáltal a két vetélytársnak egymás iránti antipathiját felélesztettem.

Márczius elején hallom, hogy Somlyay Flórián eczetgyárosnak egy Amerikában

élő gazdag, gyermektelen öcsöce halálos beteg.

Mindjárt Angélika felé billent a mérlegem serpenyője.

Siettem, hogy a gyszoló rokonok közt én is ott lehessenek.

A következő héten hozták a lapok, hogy Lengedy Virgil ismert nevű költő és bankhivatalnok jegyet váltott Somlyay Angélika urhölgygyel.

Nemsokára végbement az esküvő is, igen nagy fénynyel, (mint megtudtam, Angélika e földön való tartózkodásának negyedszázados jubileumát is éppen ekkor ünnepelte).

*

Egy kissé visszatérve, — Angélika márczius 30-án ülte nevenapját s én, mint poétaféle ember s még akkor jegyese, egy üdvözlő versecskével akartam őt meglepni és „S... A... urhölgy nevenapjára“ czímmel be is küldtem a saját nevem alatt a helybeli „Hirtülök“-be közlés végett.

Nemsokára ezt olvasom a szerk. üzenetek közt: „L. V. urnak helyben.“ Költeményét a közlendők közé soroztuk, azonban tárgyhalmaz miatt még mostanában nem

Verestemplomig—Szent-István, Szinvától gyakorlótérig—Vesselényi, Kálló-u. tól gyakorlótérig—Bercsényi, honvédkorlótól vasgyárig—Tatár, Urak u. Munka malomig—Honvéd (Vizköz-u. megszűnik, beleolvad a Szent-István utcába és Urak utca.) Alsó-Gordon utca Szinváig (Tokay-ház) Margit, Felső-Szirmától, Zöldfa utca (Hradil m.)—Kölcsey, Dadon—Melinda, Klein-köz—Gizella, Simon-féle házak előtti—Sarolta, A. Szirma u. Gizella u. ig—Bors, Messzelátó mögötti—Jósika, Kis-Ujváros—Ujváros, Ujvárostól Buzatérig vezető közök és pedig I.—Tavaszi, II.—Nyár, III. köz—Ősz, IV.—Tél. Szelesi közök: I.—Rózsa, II.—Szegefü, III.—Ákác, Gordoni közök: I.—Ács, II.—Asztalos, III.—Bádogos, IV.—Bodnár, V.—Borbély, VI.—Csizmadia, VII.—Czukrasz, VIII.—Esztergályos, IX.—Gubás, X.—Kalapos, XI.—Kárpitos, XII.—Kovács, XIII.—Kömüves, XIV.—Lakatos XV.—Mészáros, XVI.—Molnár, XVII.—Rostás, XVIII. köz—Szatócs. Vargaszög a Hunyady utcába olvad.) Kis-Fábián—Fábián, Nagy-Fábián—Árpád, Jókai u. és Nyakvágó u. között—Gólya, Urak u. és Megyesalja Gyöngyvirág köz: Irányi, Alsó-Szent György u. — Attila, Felső-Szent-György. — Szent-György, Kis-Füzes u.—Füzes, Nagy-Füzes —Nagy Sándor u.

UJDONSÁGOK.

— **A kilencszázéves évforduló.** A magyar kath. egyház kilencszázéves fennállásának ünnepét Miskolcz város róm. katolikus közönsége is fényesen ünnepli meg. Az ünnep ma Nagy-Boldog asszony napján és Szent-István király napján tartatik. A mai jubileumi ünnep a mindszeinti plébánia-templomban 10 órakor lesz, mely alkalommal *Farkas Gyula* káplán alkalmi szent beszédet mond, utána *Blazsejovszky* Ferencz apátplébános abbatialis misét végez Te Deummal.

— **Halálozás.** Egy nemes lelkű urnő hirtelen elhunyt városunk intelligens köreiből nagy és mély részvétet keltett. Ez a nemeslelkű urnő özv. *Juhász Pálné* szül. *Schwarz Valéria* volt, a kiből a család a legjobb édes anyját, a társadalom egy fenkölt lelkű, jótékony nőt veszített el. Az ág. ev. nőegylet buzgó és tevékeny elnökét siratja ő

kerithetünk rá sort — egy kevés türelmet kérünk.*

Köszönöm szépen! Angélikának három nap múlva a neve napja s az üdvözlő vers — Isten tudja — mikor lát napvilágot.

No de hisz' a jó kívánság sohasem késő.

Egy pár hétig fészült figyelemmel vartam a számok megérkezését, de minthogy elmeszülöttemet egyikben sem találtam, lassanként letettem a viszontlátás reményeiről, elvégre beláthatta az a nem épen előzékeny redaktor is, hogy eső után ugyis fölösleges már az ernyő.

... Teltek a mézes hetek. miközben hitvesem nagybácsija, kinek egészségügyi állapota iránt élénk érdeklődéssel viselkedtem, felgyógyult, apósom pedig, mint már említettem utánozta példámat.

Ma reggel, azaz június 13-ikán, a mint éppen fogyasztom a reggelit magányosan feleségem könnyező, anyósom vérben forgó szemekkel (Jézus, Mária, Szt József most tisztelesen le fogja kvittelni azt a 240 korona egynehány fillér tartozásomat!!!) rohannak be hozzám és két fakra oszolva még a küszöbön rákezdik: „Jaj, te hűtlen, jaj, te bolondító, jaj, te esküszegő, jaj, te istentelen, jaj, te sát, sat, sat.*

benne. Temetése e hó 13-án nagy részvét mellett ment végbe. A család által kiadott gyászjelentés így hangzik:

Alólirottak úgy a magok, valamint az összes rokonság nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik a forrón szeretett édes anyja, nagyanya és rokon özv. *Juhász Pálné* szül. *Schwarz Valéria*nak folyó hó 11-én reggel 6 órakor, áldásos élete 60-ik évében szívzselhűdés következtében történt hirtelen gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei folyó hó 13-án d. u. 4^{1/2} órakor fognak a Csabai-kapu 8. számú gyászházból az ág. ev. egyház szertartásai szerint az ág. ev. sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra tételni. Kelt Miskolczon, 1900. augusztus 11. Áldás és béke lengjen drága porai felett! *Martin Károly*, *Mares Lászlóné* szül. *Martin Irma*, *Martin Iván*, *Farkas Sándorné* szül. *Martin Valéria*, mint gyermekei. *Mares László*, *Farkas Sándor*, mint vejei. *Mares Margitka*, *Pista*, *Laczi*, *Farkas Valerka* és *Sándorka*, mint unokái.

— **Tanárválasztás.** A miskolczi ev. ref. főgimnáziumban *Porcs János* nyugalombalépésével megüresedett mennyiségügyi rendes, valamint a latin-magyar nyelvtani segéd-tanári állásokat választás útján vasárnap délelőtt töltötte be a miskolczi egyház presbiteriuma. A mennyiségügyi állásra rendes tanár nem pályáztván, arra — mint segéd-tanári állásra — nagy lelkesedés között *Csorba György* eddigi helyettes tanárt választotta meg a presbiterium. A latin-magyar nyelvtani segéd-tanári állásra több pályázó közül *Muszy János* marosvásárhelyi helyettes tanár választatott meg.

— **Uj postafőnök.** A kereskedelemügyi miniszter *Manschel* Vincze lugosi posta és távirat felügyelőt a kassai posta hivatal főnökévé nevezte ki. Az új főnök f. hó 20-án foglalja el hivatalát.

— **Katonai áthelyezés.** *Martin* Iván cs. és kir. főhadnagy, a helybeli 5-ik gyalogezred egyik kitűnő tagja a budapesti hadapród iskola tanárává neveztetett ki.

— **Az „eleven ujság“** lesz a neve annak a szenzációs szindarabnak, mely az izr. népkönyha javára színházunkban jövő szept. hó közepén színre fog kerülni, és melynek szövegét a helybeli hírlapírók írják. Az „eleven ujság“ szereplőit helybeli műkedvelők személyesítik; szerkesztését pedig *Vadnay* Tibor fogja végezni. Az élvezetesnek ígér-

kező szindarab érdekében tegnap tartottak a helybeli szerkesztők és hírlapírók nagyobb értekezletet, melyben a részletek megszerkesztése tárgyalatott és határozatott meg.

— **Kereskedelmi kongresszus.** A Miskolczon f. é. szeptember hó 16—17-én tartandó harmadik s mindenképen nagyszabásúnak ígérkező, országos *kereskedőgyűlés* napirendje véglegesen megvan állapítva a következőkben: A kereskedők orsz. szervezetének megalakítása, előadó *Sándor Pál* (Budapest.) — Kereskedelmi szerződések és autonom vám-tarifája, *Matlekovits* Sándor (Budapest). — Adóreform: Dr. *Szentpáli* István (Miskolcz). — Hazai ipar fejlesztése: *Gelléri* Mór és *Koós* Soma. — Polgári peres eljárás reformja: dr. *Schreyer* Jakab (Budapest). — Csőd-törvényrevíziója: dr. *Glücksthal* Samu (Budapest). — Kereskedelmi képviselőt a parlamentben: *Auer* Róbert (Budapest). — Fogyasztási szövetkezetek, előadó: *Guttman* Miksa (Budapest). A napirend tárgyait illető indítványok sürgősen küldendők be, hogy ki-nyomatásuk iránt kellő időben lehessen intézkedni. A hazai *kis és középkereskedők* szokásos orsz. gyűléseket nem tartják meg, hanem csatlakoztak a miskolczi kongresszushoz, mely ekként igazi kifejezője leend a magyar kereskedővilág törekvéseinek. — A részvételre való jelentkezés e hó 15-én jár le. A bejelentés a kongresszusi bizottsághoz *Miskolczra* intézendő. A bizottság a jelentkezőknek az összes nyomtatványokat megküldi s a hazai vasutakon mérsékelt díjért való utazásra szóló igazolványt.

— **Nagy vasuti karambol.** Szombaton éjjel 12 órakor *Tisza-Lucz* vasuti állomáson a *Mező-Laborez* felől jövő 443-as gyorsteher-vonat valószínűleg hibás váltó-állítás miatt összeütközött a szembe jövő 472-es tehervonattal. E miatt *17 kocsi összetört* s a pályá annyira megrongálódott, hogy az éjjeli személynovat csak 5 órai késéssel mehetett át a megrongált pályán. Az egyik vonat élő állatokat szállított, a kár állatokban és koskiban egyaránt nagy.

— **A Borsodi Bükk-Egylet** értesíti azon tagjait, kik a Magyar Turista Egyesület budapesti osztálya által f. hó 18-tól 23-ig rendezendő magas-tátrai kiránduláshoz (ha csak egy-két napra is) csatlakozni akarnak, hogy a vasuti menetdíjkezdésmény igénybevételére jogosító igazolvány kiállítására és átvételére végett *Kühne* Adolf titkárnál aug. 15. délig jelentkezhetnek, ki a kirándulás részleteiről is felvilágosításokat ad.

Én ijedtemben végig öntöm az ingem és mellényem elejét kávéval (mégis csak papucs alá kerültem én, hiába sikkasztottam el minden papucsot a háznál) és megkövülve állok ott meggörnyedve, mint egy eleven kérdőjel, majd halált megvető elszántsággal kérdezem exentrikus viselkedésök okát, de nem adnak felvilágosító feleletet, hanem folyton a tilulusokat refrénezik, ujjjaikkal egy megkínzott ujságpapírra mutatva.

Bele tekintek én is, hát meglátom az Angélika neve napjára írott költeményemet.

Az ördögbe is, Angyalkám, hát így köszönöd meg, a miért...

„Hallatlan tapintatlanság és arczatlanság! Egy feleséges ember szerelmes verset ír egy leánynak a neve napjára a helybeli lapban, és még azt kívánja, hogy én köszönjem meg neki. Óh milyen szégyent hoz a fejemre! Holnap megindítom a válópert“.

Anyós: „Ost nézze meg az ember, miket nem merészel írni:

„Élj boldogan s utad virányin
Kísérjenek az angyalok,
S jövőre, mint menyecske és férj,
Együtt üljük meg e napot.“

Egyszerre mindaketten: „Iszonyu, rettenetes!“

Hatvanezer mennydörgős menykő és dynamit! egy kissé pianóbban sivalkodjatok és más nemű magyarázattal szolgáljatok, mert nem értem a dolgot.

Feleség: „Hogy akar disszimulálni! Mi van ma? Nem jun. 13-ika? És milyen névnap? Nem Antónia? És kinek szól ez a mai lapban megjelent „S... A... urhölgy neve napjára“ című versed?

Nem Selyem Antóniának? Én Istenem, hogy még ezt a napot is megengedted érnem!“

„Le vagyok szerelve, meg vagyok löve! Oh vérengző szerkesztő! Mért nem dobtad inkább a kosárba, vagy mért nem közölted idejében? Mely ördög sugta a gondolatot, hogy épen ma tedd közö? Vagy miért azonosak Somlyay Angélika és Selyem Antónia neveinek kezdő betűi! Óh atkozott nemezis!

De Angélikám! becsületemre mondom, hogy a te neved napjára irtam, de elkéstem a közlésével.

Feleség: „Ilyen naivul akarsz engem felültetni?!

— **III-ik Orsz. sörárpavásár Miskolczon.** Hazánkban a folyó évben csak egy országos sörárpavásár tartatik s pedig Miskolczon, augusztus hó 28 án. E vásár immár a harmadik és sikeréhez alapos a remény, már csak azért is, mert az idei gyenge termés mellett kedvező árpa árakra van kilátás. Az eddigi miskolczi sörárpavásárokat külföldi sörgyárosok is szépen látogatták és ezek eljövételére az idén is bizton számíthatni. A felvidéki árpa e kedvező értékesítési alkalma folytán már eddig is teljesen biztosítva van a termelő közönség részvétele. A vásárra vonatkozó minden felvilágosítással a Borsod-megyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala Miskolcz (Vármegyeház) készséggel szolgál.

— **A Sámuel vásár** Szent István nap miatt augusztus 26. és 27-én tartatik.

— **A Borsodi-Bükk-egylet** augusztus 18., 19. és 20-án kirándulást rendez a Bükkbe. Indulás 18-án d. u. 5 óra 30 perczkor az Erzsébeterről. Utirány: Vasgyár, Diósgyőr, sárga jelzésen föl a Hegyeskút érintésével, a Hegyestetőre. Innen a Fehérkőlápán át a lillafüredi vendéglőhöz. Meghálás. Gyaloglás 3 és fél óra. Távolság 16 km. 19-én reggel indulás 5 órakor. Utirány: Sárosvölgy, Sebes, Jávorkút, Kis- és Nagymező 779. Bányahegy, Háromkő, Tarkó 932 m. Királyuton Szállás, Gerendavár, Tótfalusivölgy, Szalajka. Vannarét, Apátfalva. Meghálás. Gyaloglás 8—8 óra. Távolság 39 km. 20-án reggel indulás 5 órakor. Utirány: Békő, Giliftka-kápolna, Szarvaskővölgy, Szarvaskő, Felnémet, Eger. Vasuton haza. Gyaloglás 5 óra. Távolság 24 km. Vezető: *Leszih* Dezső. Vasuti költség és szállás kb. 5 kor. Élelemről ki-ki maga gondoskodik. Miskolcz, 1900. augusztus 14-én. *Petro* József ü. v. alelnök, *Kühne* Adolf titkár.

— **Veszett kutya garázdalkodása.** Egy ónodi kereskedő késő éjjel igyekezett haza Pogából; mikor már majd nem a város végére ért, egy nagy fehér kutya megtámadta. A halálra rémült ember hiába erőlködött szabadulni a fenevadtól, nem tudta gyomráról letépni a kutyát. Hasztalan kiabált segítségért, szavai elhangzottak a nyári éjszakában. Mit volt tenni a szerencsétlen ember, haza vitte a kutyát gyomrára tartva, s két kezével annak torkát fogva. Otthon zörgetett a kapun, mire a mit sem sejtő feleség kinyitotta a kaput, s beeresztette férjét. Mekkora volt azonban döbbenése, midőn férje mellén megpillantá a vadat; mikor meg segítségére siettett férjének, a kutya reáugrott, s össze-

Anyós: „Mennyre, földre fogadtad azt is, hogy az adósságodat ki fogod egyenliteni.“

Borzasztó, a hogy ezek pariornak és ripoztiroznak!

Tovább nem állhattam a dicsőséget, hanem a mint egéruat nyertem, ktszaladtam a szobából, udvarból otthagya őket a fáképnél.

Az utcán barátaim, kik a mai lapot olvasták, gratuláltak, hogy még el sem váltam feleségemtől már is új házasságot tervezek.

... Mit tegyek most? Bizonyítékokat szerzek. Először is megkeritem azt a márcziusi lapszámot, a melyben a nekem szóló szerkesztői üzenet van; másodszer elmegyek a szerkesztőségbe és kérek a szerkesztőtől egy minden kétséget eloszlató nyilatkozatot, hogy az az üzenet erre a költeményre vonatkozik és követelem, hogy a következő számban helyreigazításul jelentse ki, hogy e költemény a Somlyay Angélika (még akkor jegyesem neve napjára készült; harmadszor be veszek egy pohár „cognac“-ot, mely ezen izgalmas jelenet után viharágyuként fog hatni...

... Pénteken születtem tizenharmadikán.

(Függöny.)

marta az arcát. A nagy sikoltásra a két kisgyermek is kiment az udvarra, mire azokat is összemarta; azzal átugrott a palánkon, s vágatott végig az utcán. A város végén találkozott egy vánszorgó vénasszonnyal, erre is ráugrott s az árokba dönté az ájulófélben levő asszonyt, kezét arcát ennek is összeharapdálta. A megmárt egyének még ezen éjjel Budapestre utaztak a „Pasteur intézetbe“ s ma már a mint, hallottuk tul vannak a veszályon.

— **A komédiás leány.** A városunk mellett lévő Köröm faluban történt, hogy egy vándor komédiás trupp vetődött be a faluba; a Mócsi korezmája mellett ütötték fel sátrukat, s abban tartották néhány estére terjedő játékkukat. Egy este a többivel Orosz János fiatal gazda ember is, kinek már hitese felesége s két szép gyermeke van, elment az előadásra; falusi ember lévén, nagyon szépek, s élvezetesnek találta az estét, mely érdekes műsorból állott. Az egyes mutatványok között legjobban tetszett neki a tánczó leány, ki egész lebilincselte Orosz János figyelmét kecses tánczával. Ő még soh' se látott olyat! Mikor vége volt a műsornak, s a többiek hazakotródtak nagy kritizálással a 3—5 kros helyekről, Orosz felkereste a szép leányt, s két tizes bankót nyomva markába mondta: „Nem tudom kiverni a fejből azt a szép tánczot, a mit maga csinált ebben a művészeti hajlékban,“ aztán hazament. Másnap megint elment a komédiába de előadás után már nem ment haza, hanem még az előadást követő éjjel elszökött a faluból a szép leánnyal.

x **Rosenberg Gyula vászon és fehérnemű üzletében (Szinház-épület) legnagyobb választékban és legolcsóbb szabott áron kapható mindennemű fű- és leánygyermek kész fehérneműek.**

x **Lábizzadás ellen kitűnő hatású hintőpor egy doboz 30 kr. — Egészségi gyermekhintőpor a kipállás megakadályozására, kiváló deszinficiáló hatású, egy doboz 35 kr. — Gyermek mosó szappan egy drb 25 kr. — Irrigátorok, gummi cikkek, kötszerek s minden a droguista szakmába vágó cikkek kaphatók Szabó Béla gyógyszer- és illatszerüzletében, Miskolczon.** 10-*

x **A ki jól és olcsón akar fehérneműeket vásárolni, az forduljon bizalommal Braunfeld Sándor divatkereskedőhöz (Széchenyi utca 96.) ki egy megszűnt fehérnemű-gyár összes készletét megvásárolta, s míg az óriási készlet tart rendkívüli jutányos áron beszerezhető.**

Közgazdaság.

Hogyan keletkeznek a nemes gyümölcsfajok.

IV.

Van Mons nyomán Bivort Sándor, de Jonghe, Boisbunel és Gregoise buzgolkodtak főképp az új gyümölcsfajoknak Van Mons elmélete szerint való előállításával. Maga Gregoise, az öreg belga timár nem kevesebb, mint 900 körtefajt állított elő magvetéssel és nagyszámu családjá minden egyes tagjának emléket megörökítette egy-egy felséges gyümölcsfajjal. Nem is megörökítette, de egyenesen halhatatlanná tette, mert Gregoise Zephirint legalább is egy ezredévig fogják emlegetni a róla nevezett felséges körtéről. Érdekes az is, hogy ez a Zephirin kevésben mult, hogy neje nem lett egy magyar gyümölcsésznek.

Legtöbb körtét a francziák és — belgák szorgalmának, legtöbb almát a németeknek és amerikaiaknak köszönhet a világ. Az amerikaiakat a lelkes Wylder P. marsal

buzdította e téren, ki csodákat mivelt az amerikai gyümölcs termelés körüli agitációjával. Ő mondja az 1856-iki amerikai kertész társulat évkönyvében az új fajok előállításáról a következőket: „És ki ne óhajtana ilyeneket birni? Hisz ezek *diadalok, melyek a legnagyobb dicsvággra méltók*; hódítások melyek a szívben sebeket s az idő szárnyain foltokat nem hagynak; a ki bár egyetlen, de valódi is értékes fajjal gazdagítja gyümölcs-jegyzékeinket, az mindenkinek jótévedője. Inkább szeretnék lenni azon ember, ki e fát ültetendi, melynek izletes gyümölcseit a jövő nemzedék szüreteli, midőn én már a völgy ölén alszom örök álmomat, mint az a ki hadsergek felett győzedelmeskedett. Inkább választanám a szerencsét, hogy egy jó gyümölcsöt bemutassak a világnak mint a legdicsőbb győzelmet, melyet véráztatott földön nyert valaki.“

Wylder soha sem szűnt meg az új fajok előállításának lelkes apostola lenni. Csak kevéssel mondotta halála előtt, hogy ha ő a 80 éves életét még egyszer előlkezdhetné, azt egészen és teljesen az ép oly érdekes mint áldásos magonczozás munkájának szentelné. Honfitársait újra és újra buzditja a magvetésre. „Nekünk ugymond, nem szabad csüggednünk, míg olyan körtét nem nyerünk, mely ott termékeny lesz, mint az Angonlémmei herczegnő, oly nagyszerű mint a Clairgean és oly finom mint a Bosk kobakja“. Az ő buzditásának köszönhető az a sok finom, korai őszi barackfaj is, melylyel az amerikaiak Európát elárasztották.

A Van Mons eljárásával azonban ma már felhagytak a gyümölcsészek és pedig azért, mert 4—5 fát egymásután magról felnevelni már embernek a mai gyorsan élő világban alig akad kedve. Még ha valaki 20 éves korában elkezdi, akkor sincs a homlokára írva, hogy 75—80 évig élve, megéri szorgalmának eredményét. Mert csak egy jó hosszúra szabott emberélet elegendő a Van Mons elmélet szerinti új faj előállítására.

Az újabbkori magonczozókat hát felhagytak Van Monsnak hosszas de biztos eljárásával, és a rövid de bizonytalan utra tértek. A mai gyümölcsészek ugyanis ezer, meg ezer számra vetik a legnemesebb gyümölcsök legszebb példányaiból összegyűjtött magvakat s a kikelt csemetéket 3—4 évig faiskolában nevelik s ez idő alatt szemlét tartva felettük, *kiválasztják azokat a magonczoikat, melyeknek szép levele és fája nemes fajt ígér.* Ezekről oltógalyakat szednek, melyeket ráoltanak idősebb termő fák ágaira, hol azok rövid időn termőre fordulnak. A termés elbirálása után a melyik jeles fajnak ígérkezik, azt szaporítják a többieket megsemmisítik. Ezzel az eljárással nyerte Bereczky Máté a Pétery Károly és Jolánka almákat, a Dániel szilvát, a magyar gyümölcsészet ezen büszkeségeit.

Csak hogy ez az eljárás nagyon is bizonytalan, mert tízezer nemes körtemagról nevelt oltványból pl. alig egy válik be jeles új fának. A többi semmitérő silányság. Az almából már több válik be, de ott is pár ezer közt akad egy új faj. Legtöbb új faj kapható mindjárt az első magról őszi barackban. Ellenben a kajori első magvetése ritkán ad nemeset, de az is igaz hogy ezt aztán könnyű felismerni. Ha ugyanis a kajorinak számtalan magvát elvetjük azok között mindig akad 1—2 szép és nagylevelű magonc s az ilyen rendszeren *beválik jó gyümölcsöt termő új fának.*

Az is bizonyos, hogy gyakran a legszebb reményekre jogosító, gyönyörű növényzetű magonc megcsalja a magonczozót és egészen silány gyümölcsöt ad, míg a girbe-gurba fáju finomat, pl. a Motte Vadonca, melynek vékony galyairól, tultuskés fájáról, alig sejtjük a nemes gyümölcsöt.

Ha az első termésnem eléggé finom, várokozni kell a másodikra és harmadikra, mert csak ez utóbbi éri el a teljes finomságot. De a melyiknek a harmadik termése is semmit-

érő, azzal fejszével, ollóval kell elbánni, másra az nem érdemes. Figyelmet érdemel az a tapasztalat, hogy némely fajnak a magvából több nemes gyümölcs kerül ki, mint a többiekéből, sőt a luxemburgi Renettet olyannak mondják, mely magról eredeti jóságának megtartása mellett szaporítható. Igen sok finom gyümölcsöt nyertek a gyümölcsészek az Őszi bergamott (Beure blanc) köréről, melynek magvában tehát nagy a nemesedésre való hajlam. Ilyen a Sikulai és saját tapasztalatom alapján ilyennek mondhatom a Daru almát vagyis a miskolci piac Nagy Sívári almáját. Ellenben a jól ismert Zöld Ringló egyike azoknak, melyekről számtalan új fajt nyertek, de ezek közül vajmi kevés érte el az anyagyümölcs utólérhetlen nemes ízét.

Jövőre majd megismertetem a magam eljárását, melyet az új fajok előállításánál követek. Én nem indultam senki után, hanem új elméletet állítottam föl, azt kipróbáltam s most már kész eredményekkel számolok be az olvasónak.

(Folyt. köv.)

A közönség köréből.

Hogyan pártolják nálunk a magyar ipart?

Tekintetes szerkesztő ur!

Két botrányos dologra hívom fel becses figyelmét, mely igazán megróvást érdemel, nevezetesen:

A helybeli magyar szabók kivétel nélkül a sziléziai bielitzi posztót használják s nincs a nemes testületnek egyetlen egy tagja a ki hazai posztóból dolgozik. Nem vásárolnak azok magyar forrásból egy gombot sem, egy garas ért sem. Pedig hát földművelő munkásoknak dolgoznának, kiknek igényeit nagyon is kielégítené a honi gyártmány. Ilyen nálunk a magyar-szabó az iparosok hazafisága.

A második botrányos eset a diósgyőri fogyasztási egyletről szól, hol ápril hóban 40 székelytanoncznak készítettek ruhát 400 frt értékben tisztán *reichenbergi posztóból*.

Ne járjunk kérem mindég csak a kereskedőkre a rud; vannak mások, kik arra jobban rászolgálnak.

Tisztelettel: *Egy kereskedő.*

A „Szabadság“ t. szerkesztőségének.

Helyben.

A „Szabadság“ aug. 11-iki számában az: „*Avasi utak*“ ról elmélkedik valaki több buzgósággal mint jóakarattal. Annyiban igaz van, hogy a „*Petőfi-sorra*“ felvezető *gyalog* és nem *sétaut*: ez időszert csaknem járhatatlan. Okoljuk ezért az idej gyakori viz-zuhatagot. A rongálásról, 6 hétig volt távollétem miatt, csak most értesültem. A bajon egy hét alatt segítve lesz. Azon állítása azonban panaszkodó cikkirónak: „*hogy az Avason ebben az esztendőben még egy kapavágást sem tettek*“, — szembeszököen merőben valótlan. Cikkirő ur valószínűn sohasem jár az Avason, — különben láthatta volna: hogy kora tavasztól *junius végig* napszámokkal dolgoztattam, és a *sétautak* állandó rendőri felügyelet és gon-

dozás alatt *rendben vannak*. Minden évben 100 szekérről több kavicsot hordatok az Avasi utakra felváltva mindenfelé Egyéb-iránt jövőre panaszával legyen szives egyenesen hozzám fáradni. Ha *igaza* van, nyert ügye lesz.

Tisztelettel:

Miskolcz 1900. aug. 11.

Kun Kálmán,
az Avas rend.
bizottság elnöke.

1590. sz.

1900. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az edelényi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dróth József végrehajthatónak Kopesó József és özv. Kopesó Józsefné mint kisk. Kopesó Mihály, Kopesó Mária és Kopesó Istvan gyámja végrehajtást szenvedettek elleni 360 kor. tőke követelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az edelényi kir. járásbíró területén levő Hangács község határában fekvő s hangácsi 14. sz. tjkvben A. I. 1—13. sorsz. alatt foglalt 1/4 Urb. telek és ahhoz tartozó közös legelő és erdő illetőség s a 117. népsorszámu ház, mint Kopesó József, kiskoru Kopesó Mihály, kiskoru Kopesó Mária, kiskoru Kopesó Istvan nevében álló ingatlanra 2300 kor. kikiáltási árban az árverés elrendeltetett és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1900. évi szeptember hó 27-ik napján, délelőtt 10 órakor Hangács község házában megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsértékének 10%-át a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Edelényben, 1900. évi június hó 20.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság

Dr. Benczur kir. albiró helyett

Dr. Koós,

kir. albiró.

7853. sz.

1900. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A miskolci kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Eliás Mária végrehajthatónak Eliás Mihály végrehajtást szenvedett elleni 1601 kor. követelés és járuléka iránti ügyében az árverést a miskolci kir. törvényszék területén levő, az aranyosi 177. sz. tjkvben I. 2—19. rsz. ingatlanokból Eliás Mihályt illető 1/4 rész jutalékra 1268 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, hogy a fenti megjelölt ingatlan az 1900. évi szept. hó 12-ik napjának d. e. 9 órájkor Aranyos község házában megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1900. évi jun. hó 8. án.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Sebe Alajos,

kir. törvénzéki bíró.

A város legélénkebb helyén
Széchenyi-uteza 32-ik szám alatt

jelenleg Makra Mátyás utódai

butorüzlet helyisége

f. é. november hó 1-től

kiadó.

Értekezhetni:

Szántó Mór és Társánál.

Kiadó lakások.

A Felső Szirma-uteza 2-ik szám alatt levő jelenleg butorraktár helyiségek

f. évi november 1-től kiadók.

Értekezhetni Makra Mátyás butor-üzletében Széchenyi-u. 32. szám.

M. K. EGYETEM
VEGYTANINTÉZETE

A KRISTÁLY

SZT. LUKÁCSFÜRDŐ
HEGYIFORRÁS

IGEN TISZTA
BICARBONAT

ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Miskolczon:

Nagy Miklós, Berzy László, Gubás Ferencz, Hesz Jenő,
Lovich Barna, Szlavkovszky Károly, Weidlich Pál és
Nagy Lajos kereskedésében. 5*

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatásu laurus-írja, mely visszavarázsolja a női kebel elveszett ifjui üdeségét, ruganyos teltségét. A testbört bársonylágyágúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatásu ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen**

védve. A pénzbeküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „**Stearoptinum**“ laboratoriumában.

4-20

BUDAPEST, VII. kerület, Mexikói-ut 88. szám.

STEAROPTINUM (Olaj-sebtapasz.)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj sebtapasz, a mely egyetlen a maga

nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve,

biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: **vágás, zuzódás, égés, fagyás**, mindenféle **kelevény**, a **női emlők gyuladása és gyúlése**, a **titkos betegségek, kiütések** stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezességet vállal, a mi ha elmaradna, a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában: 8-20

Budapest, VII. ker. Mexikói-ut 88. szám II. em. 25. ajtó.

Kitünő

Budai siller bor

kapható

BUMSCH BÉLA

fűszerüzletében

Kazinczy-u. 8. sz.

Remek kiránduló-hely a közelben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint **Betegvölgy 347. sz. a.** a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően, csinosan berendezett

a „Hársfához“ czimzett nyári borozómat

megnyitottam.

Főtörekvésem oda irányul, hogy tisztán kezelt italok kifogástalan kiszolgálásával a n. é. közönség pártfogását kiérdemeljem.

3-4

Kiváló tisztelettel **Strausz József,**

Betegvölgy 347. sz. alatt

a „Hársfához“.

Remek kiránduló-hely a közelben.

Csődtömeg eladási hirdetmény.

vb. **Polgár és Gross** miskolci kereskedő cég csődtömegéhez tartozó alábbi ingóságok a csődválasztmány határozata folytán az alábbi csoportok szerint eladatnak.

I-ső csoport: A csődleltárban 3—894, 905—1244. és 1249—1535. tételszámok alatt leltározott 75.288. kor. 78 fill. azaz Hetvenötezerkétszáznyolcvannyolcz korona 78 fillér beszerzési és 46.994. kor. 65 fill. azaz negyvenhat-ezerkilencszázkilenczvennégy korona 65 fillér becsértékű szövött, rövid és norinbergi üzleti árucikkek.

II-ik csoport: A csődleltár 895—904, 1245—1248 és 1536—1542. tételszámai alatt felvett 2803. korona beszerzési és 1270 korona 20 fillér becsértékű boltberendezési tárgyak.

A zárt ajánlatok csoportonként a becsérték 10%-ának megfelelő készpénzben vagy óvadékképes értékpapírlétele mellett 1900. évi szeptember hó 4-ik napjának délelőtti 12 órájáig alulírott tömeggondnok kezébe adhatók be.

A csődválasztmány az ajánlatok fölött 1900. évi szeptember hó 4-én d. u. 2 órakor Dr. Kormos Géza ügyvéd választmányi elnök irodájában tartandó választmányi ülésen határozandó.

A csődválasztmány az ajánlatok el vagy el nem fogadása fölött szabadon határoz. Esetleg szabad elhatározása szerint a legmagasabb írásbeli ajánlat alapján nyomban megtartandó szóbeli versenytárgyalást rendelhet el vagy az értékesítés más módját is elhatározhatja.

Vevő a megvett ingók vételárának felét a tömeggondnok kezébe azonnal készpénzben kifizetni s a vételár másik felét 48 órán belül ugyancsak készpénzben az átvétel előtt kifizetni tartozik.

Vevő a megvett tárgyakat 48 órán belül okvetlenül átvenni köteles.

A vételi illeték vevőt terheli.

A jelen eladási föltételek bármelyikét megszegő vevő bánatpénzét elveszti s azonfelül költségére és veszélyére újabb árverés fog tartatni, melynek eredményeként előálló kevesebbetért vevő a csődtömegnek felelős marad, míg az esetleges többlet a csődtömeget fogja illetni.

Az ajánlat elfogadásának időpontjától minden kár vagy veszély a vevő terhére esik.

A csődleltár alulírott tömeggondnoknál naponként d. u. 2—5 óra között megtekinthető, valamint az eladás tárgyát képező ingók is alulírott tömeggondnok közbenjöttével megismerhetők.

A csődválasztmány az áruknak sem minősége, sem mennyisége, sem faja és árkiszámításáért, sem a csődleltárban netán előforduló tévedésekért szavatosságot nem vállal s vevő azokat a tényleges állapotnak megfelelően köteles átvenni.

Vevő per esetén a miskolci kir. Járásbiróság illetékességének ma gát aláveti.

Miskolczon, 1900. évi augusztus hó 11.

Kozma Elek ügyvéd, mint

vb. **Polgár és Gross** miskolci keresk. cég csődtömeggondnoka Miskolczon.

Cs. és kir. udvari fényképészet.

Miskolcz, Városháztér 5. szám.

Felső-Magyarország legmodernebb fényképészeti műterme.

DUNKY FIVÉREK

cs. és kir. udvari fényképészek.

Műtermek: MISKOLCZ, Városház-tér 5. KOLOZSVÁR, Főtér 10.

Egészen ujonnan emelt épület

kizárólagosan fényképészeti célokra.

Legkényesebb igényeket is kielégítő hibátlan munka, tiszta korszerű kivittel.

Elvállalnak a fényképészetbe vágó összes munkálatokat, csoport és tableaux képeket, nagyításokat, utánrendeléseket, régi lemezekről stb. a legkisebb alaktól egész életnagyságig.

Felvételek rossz idő esetén is egész napon át eszközölhetők.

Kolozsvári műtermük Erdély legnagyobb és legtekintélyesebb műterme.

Nagyításokat bármely kis képről elvállalunk minden nagyságban, tiszta, élethű kivitelben, elegáns kiállítással.

Első miskolczi márványipar. Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy *Miskolcz, Széchenyi-utca 76. sz. alatt***márványipart üzöm.**

Elvállalok minden e szakmába vágó munkák izléses és olcsó kivitelét, u. m.: épületek külső és belső diszítését, lépcsőházi zoklikat, falburkolatokat. Emlék- és jelző táblákat arany, ezüst, ólom és fekete felirattal, fehér márványból fürdőkádakat, úgy földszinten, mint emeleten. Butorokhoz szükségendő márványlapokat, hentes- és mészáros pultokat, kávéházi és fodrászi berendezésekre márványlapokat. Márvány sírfedeleket és különféle disztárgyakat magyar, francia, olasz és szerb bányamárványokból, valamint régi és tisztátlan márványlapok tisztítását és fényezését.

Vldéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesít

kiváló tisztelettel **Földi Antal.**

NAGY MARRADÉK ELADÁS.

folyó hó 10-től szeptember hó 15-ig

Jónás Fülöp divatárú kereskedésében
MISKOLCZ. Polgármester palotája. Erzsébet tér 1.

Maradékok 1-7 méterig.

A maradékok belföldi és francia Carton, Levantin, Batiszt, Piquet, Atlasz, Satin, Zephir, Ruhaszövet, Selyemárú, Canavás, Oxford, Vászón és 100 másféle czik-kekből állanak, melyek

feltűnő olcsó árakban elárusítva lesznek.

KARDOS JÓZSEF könyv-, zenemű- papir- és írószerkereskedő.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy helyben, Széchenyi-utca 91. szám alatt (Máhr Károly ur házában)

KARDOS JÓZSEF

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt egy, a mai kor minden igényeinek megfelelően berendezett

könyv-, zenemű-, papir- és írószerkereskedést nyitottam.

Szem előtt tartván megyénk és városunk naponként emelkedő irodalmi szükségletét, üzletemet akként rendeztem be, hogy ugy a bel-, valamint a külföldi irodalom jelesebb, ugyszintén a legujabban megjelent termékeit állandóan raktáron tartván, a legkényesebb követelményeknek is megfelelhessenek.

A magyar és német classikusok, szépirodalmi munkák, diszművek, imakönyvek, ifjúsági iratok, szakmunkák, nevezetesen: jogi, orvosi, technikai, mezőgazdasági, katonai, stb. stb. nagy választékát bocsájtom a t. vevőközönség szives rendelkezésére.

Az összes létező folyóiratok, divatlapok, hírlapok megrendelését a legpontosabban eszközölöm és házhoz szállítom.

A papírok különféle nemeiből, diszes levélpapírokból, ügyvédi és községi nyomtatványokból, irodai és rajzszerekből nagy és választékos raktárt tartok.

Szükségesnek tartom üzletemet, mint legolcsóbb beszerzési forrást a t. szülők szives figyelmébe ajánlani a közeledő iskolai évad alkalmából.

Sok évi tapasztalataim, melyeket a főváros legelőkelőbb czégeinél volt alkalmam megszerezni, reményt nyujtanak arra nézve, hogy azokat a t. vevőközönséggel szemben értékesítve, üzletemet pártfogásra és támogatásra méltóvá emeljem.

Czégemet szives jóindulatába ajánlva, vagyok mély tisztelettel

Kardos József.

Ujdonságok, divatlapok, zeneművek, megjelenés után azonnal kaphatók.

Üzleti könyvek, irodai berendezések, papir- és írószerek nagy raktára.